

Viden i Netværk

Danske Bank

Dansk PMI

Februar

København, den 3. marts 2003

Dansk PMI offentliggøres i et samarbejde mellem Dansk Indkøbs- og Logistik Forum og Danske Bank

For yderligere information:

Mette Hylleberg, DILF
33 21 16 66, mh@dilf.dk
www.dilf.dk

eller

Thomas Kyhl, Danske Bank
33 44 18 77, tky@danskebank.dk
<http://danskeanalyse.danskebank.dk>

Dansk PMI er igen under 50

- Dansk PMI faldt kraftigt tilbage i februar til 46,2 fra 50,2 (revideret) i januar. Det kraftige fald i Dansk PMI betyder, at indekset igen er under 50, hvilket peger på tilbagegang i den økonomiske aktivitet.
- Det amerikanske PMI (ISM) signalerer stadig med et højt niveau i januar, at industriopsvinget er genoptaget i USA, men de tilsvarende indeks i Europa og Tyskland ligger stadig under 50.
- Denne "dekobling" mellem den amerikanske og europæiske økonomi skyldes en kombination af styrkelsen af euroen i forhold til dollaren og en mere lempelig amerikansk penge- og finanspolitik.
- Eurostyrkelsen betyder ikke bare et tab af konkurrenceevne over for USA, men flytter også vækst fra Europa til USA. Da en stor del af den danske eksport retter sig mod Europa rammes de danske virksomheder også ad denne vej.
- Dansk industri lider altså under den faldende aktivitet i Europa, men de positive signaler fra USA vil ganske givet langsomt trække væksten i Europa – herunder Tyskland og Danmark – i gang i løbet af 2003.
- Det er specielt produktionsindekset og beskæftigelsesindekset som med kraftige fald trækker Dansk PMI ned i februar. På den positive side ligger nye ordrerindekset på den "rigtige" side af de 50.

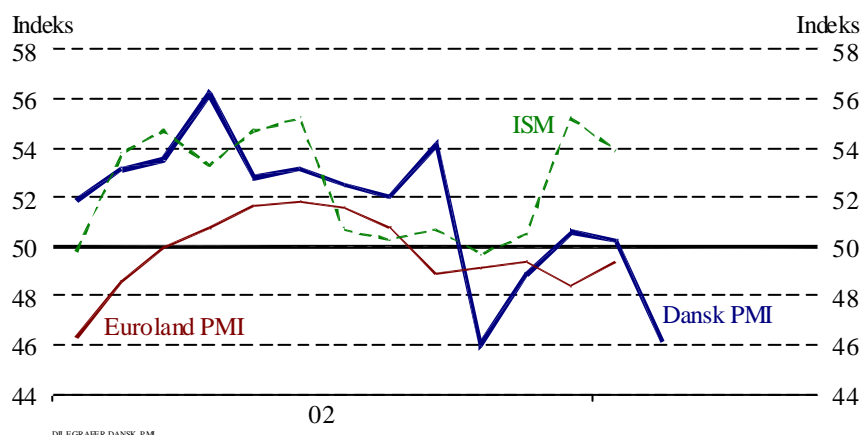
Dansk PMI

Indeks, sæsonkorrigeret	jan-03	feb-03
Dansk PMI.....	50,2	46,2
=0,30*Nye ordrer.....	52,3	51,3
+0,25*Produktion.....	55,5	45,5
+0,20*Beskæftigelse.....	49,8	41,7
+0,15*Leveringstid.....	44,2	46,5
+0,10*Lager.....	45,6	44,3

Indeksene er beregnet, så man får et indeks mellem 0 – 100 (halvdele af de neutrale i % plus de positive i %). Er indekset over 50 indikerer det ekspansion i økonomien.

Næste offentliggørelse:
Tirsdag den 1. april 2003

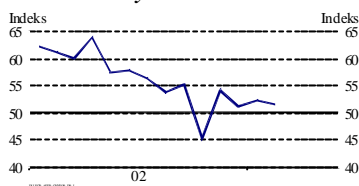
Kraftigt fald i Dansk PMI

Dansk PMI offentliggøres hver måned i et samarbejde mellem Dansk Indkøbs- og Logistik Forum (DILF) og Danske Bank. Dansk PMI er baseret på en undersøgelse blandt danske industrivirksomheder (DILF's medlemmer) som repræsenterer mindst 10% af den samlede industriomsætning i Danmark. Dansk PMI var tidligere kendt som DILF's industribarometer i ikke-sæsonkorrigeret form. Danske Bank har ikke adgang til de enkelte medlemmers svar. Dansk PMI er baseret på samme metode som PMI-indeksene i andre lande herunder for eksempel det amerikanske PMI fra ISM og Euroland PMI. Eftertryk er tilladt ved tydelig kildeangivelse

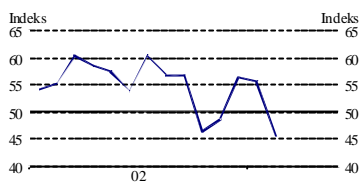
Dansk industri rammes af eurostyrkelse og svag europæisk vækst

Nye ordrer

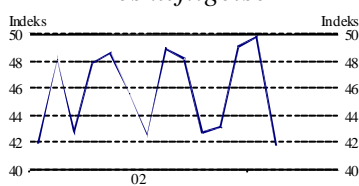
Underindekset for nye ordrer faldt lidt tilbage i februar til 51,3 fra 52,3 i januar. Industrien har altså modtaget flere nye ordrer i februar. Indekset for nye ordrer har igennem det seneste år været for nedadgående, som følge af vækstpausen i den globale industri i andet halvår af 2002. Den nedadgående trend kulminerede, da indekset i oktober faldt til 45,2. Det ser efterhånden ud til, at den nedadgående trend i indekset er ved at være brudt. Med februar-tallet har indekset for nye ordrer befundet sig stabilt over 50 de seneste 4 måneder.

Produktion

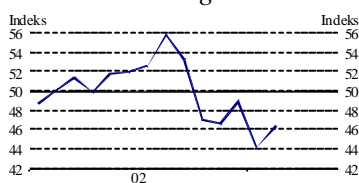
Produktionsindekset faldt imidlertid kraftigt tilbage i februar. Underindekset lå i februar med en værdi på 45,4 igen under de 50. Der er således et flertal af industrivirksomheder, som i februar har registreret en tilbagegang i produktionen. Produktionsindekset har ellers, i lighed med nye ordrer-indekset, vist en pæn opadgående trend de seneste måneder. En forklaring på det kraftige tilbagefald kan være den stærke euro, som betyder at danske eksportører mister konkurrenceevne i forhold til amerikanske virksomheder. Den stærke euro har endvidere flyttet vækst fra Europa til USA, og den lave europæiske vækst rammer derfor også dansk eksport til Europa.

Beskæftigelse

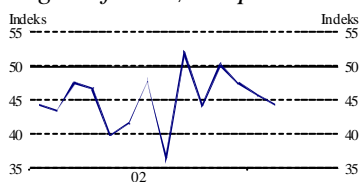
Beskæftigelsesindekset faldt i lighed med produktionsindekset kraftigt tilbage i februar. Indekset havde i februar en værdi på 41,7. Et flertal af de danske industrivirksomheder vurderer således, at der er færre ansatte i virksomheden end for en måned siden. De forrige observationer for beskæftigelsesindekset havde ellers peget i retning af, at virksomhederne var færdige med at justere antallet af medarbejdere til den lavere økonomiske vækst. Det ser med dagens tal ikke ud til at være tilfældet.

Leveringstid

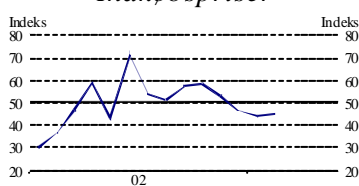
Leverandørernes leveringstid er med et indeks på 46,5 steget i forhold til januar, hvor underindekset lå på 44,2. Generelt indikerer en kortere leveringstid en lavere aktivitet, og underindekset peger således fortsat i retning af lavere aktivitet – men i mindre grad end i januar. Leveringstiden blev i starten af året længere i takt med, at det kortvarige forårsopsving satte ind. Siden er indekset i lighed med de andre underindeks faldet tilbage som følge af den internationale vækstpause i andet halvår.

Lager af indkøbte produkter

Underindekset lager af indkøbte produkter var i januar 44,3, hvilket var et lidt lavere niveau sammenlignet med januar. Dermed er virksomhedernes lagre af indkøbte produkter mindre end i december. Indekset viser store udsving fra måned til måned og har den mindste vægt i Dansk PMI. Lagerreduktionen af indkøbte produkter kan tolkes som, at virksomhedernes lagre af indkøbte produkter er reduceret, fordi de vurderer, at de ikke har brug for så store lagre med de nuværende produktionsudsigter. Dermed trækker indekset Dansk PMI nedad.

Indkøbspriser

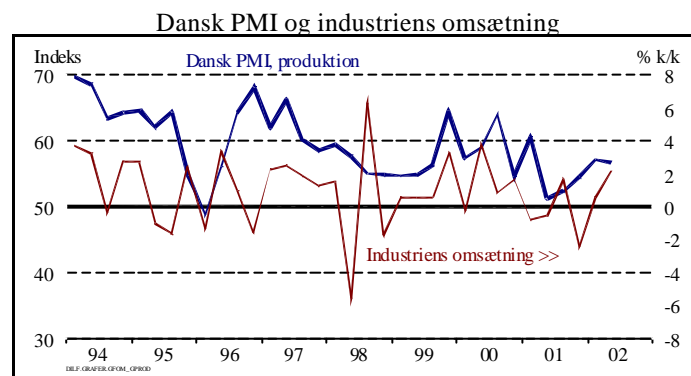

Underindekset for indkøbspriser lå i februar på 45,3, hvilket indikerer, at indkøbspriserne er faldet siden januar. Siden det globale industriopsving begyndte at tage fart i slutningen af sidste år, har flere og flere virksomheder tilkendegivet, at indkøbspriserne er steget. Sidst på året begyndte indekset imidlertid at reagere på den internationale vækstpause, og flere virksomheder tilkendegav, at indkøbspriserne er faldt. Dagens tal indikerer at det stadig er tilfældet.

Hvad er Dansk PMI?

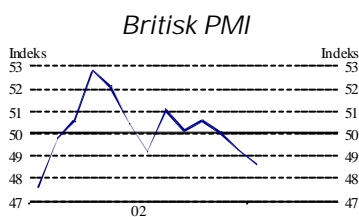
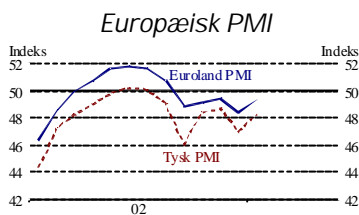
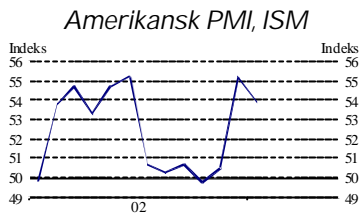
Dansk PMI er ikke en decideret forventningsindikator, men er derimod baseret på besvarelsen af spørgsmål omkring virksomhedens faktiske aktivitet. Dermed adskiller Dansk PMI sig fra for eksempel industriens konjunkturbarometer fra Danmarks Statistik, som omfatter virksomhedernes vurdering af både faktiske forhold og deres forventninger til den nærmeste fremtid. Dansk PMI indeholder kun en slags produktionsforventninger i form af underindekset for nye ordrer. Danmarks Statistiks konjunkturbarometer er således i højere grad en forventningsindikator end Dansk PMI.

Forskellen har en vis betydning i fortolkningen af tallene. Dansk PMI må formodes at være bedst til at vurdere aktiviteten i den nuværende periode, mens konjunkturbarometeret må være bedst til at vurdere aktiviteten i den kommende periode. Som indikator kan Dansk PMI fortælle mest om for eksempel industriens omsætning lige nu, mens konjunkturbarometeret i højere grad vil være ledende for industriens omsætning i næste måned. Det gør dog ikke Dansk PMI til en dårligere indikator, idet industriens omsætning først offentliggøres med en forsinkelse på cirka 1 måned. Tværtimod vil Dansk PMI være mindre udsat for kraftige fald som følge af for eksempel usikkerhed på grund af faldende aktiekurser. Et sådant kraftigt fald giver sig ikke altid udslag i et fald i den realøkonomiske aktivitet.

Dansk PMI har vist sig at være en udemærket indikator for industriens omsætning. Ovenstående figur illustrerer sammenhængen mellem underindekset produktion i Dansk PMI og kvartalsstigningstakten i industriens omsætning. Dansk PMI er i sig selv en ændringsvariabel (virksomhederne spørges om situationen i den nuværende måned i forhold til den seneste måned), hvilket betyder, at der eksisterer en sammenhæng mellem niveauet for indekset og ændringen i industriens omsætning. Opstilling af en model viser, at underindekset for produktion kan forklare over 60% af variationen i industriens omsætning. For mere information om Dansk PMI se baggrundsnotatet "Hvad kan Dansk PMI?" på <http://danskeanalyse.danskebank.dk> eller www.dilf.dk.

Udenlandske industribarometre

Det amerikanske PMI (ISM) har siden starten af 2000 været præget af den amerikanske lavkonjunktur. ISM signalerede imidlertid vending i økonomien i slutningen af 2001, og gennem hele foråret 2002 lå indekset på høje niveauer og væksten var ganske stærk. Fra og med juli faldt indekset tilbage til omkring 50, og industrien i USA har tilsvarende oplevet en vækstpause i efteråret. I december vendte indekset meget kraftigt til det bedre, især som følge af en markant stigning i nye ordrer. I januar faldt ISM en smule tilbage, men indekset signalere med en værdi på lige under 54, at industriopsvinget er genoptaget i USA.

Eurolands økonomi blev i starten af 2002 trukket i gang af væksten i den amerikanske økonomi. Privatforbruget har dog på det seneste også bidraget pænt til den europæiske vækst, men investeringerne har aldrig rigtig rettet sig. Derudover har de globale industrikonjunkturer peget ned i andet halvår af 2002. Kombineret med den styrkede euro har det sat sit præg på PMI, som siden sommeren 2002 har vist faldende aktivitet i Euroland. Værst ser det ud i Tyskland, hvor tilliden i år har været lavere end tilliden i de øvrige europæiske lande. Selvom det globale opsving ventes at fortsætte vil det på grund af den styrkede euro kun langsomt trække Euroland i gang i løbet af 2003.

Afslutningsvist vender vi blikket mod Storbritannien. Britisk industri har haft det svært de seneste år som følge af en meget stærk valuta kombineret med en svag global økonomi. Britisk PMI har svinget tæt omkring 50 i anden halvår af 2002, men sidst på året er indekset faldet et stykke under de 50. Som nævnt ovenfor har det amerikanske PMI dog vist fremgang de seneste måneder, og det er et spørgsmål om tid før det vil slå igennem i Storbritannien. En længere periode med svækkelse af pundet vil dog også kunne hjælpe på stemningen i den britiske industri.

Oversigtstabel

<i>Indeks, sæsonkorrigeret</i>	mar-02	apr-02	mai-02	juni-02	juli-02	aug-02	sep-02	okt-02	nov-02	dec-02	jan-03	feb-03
Dansk PMI.....	53,5	56,2	52,8	53,2	52,5	52,1	54,2	46,0	48,9	50,6	50,2	46,2
Nye ordrer.....	60,0	64,0	57,6	57,9	56,3	53,7	55,2	45,3	54,2	51,1	52,3	51,3
Produktion.....	60,3	58,7	57,4	53,9	60,4	56,9	56,9	46,4	48,7	56,3	55,5	45,5
Beskæftigelse.....	42,7	47,8	48,6	45,6	42,5	48,9	48,1	42,7	43,1	49,0	49,8	41,7
Leverandørers leveringstid.....	51,4	49,8	51,7	51,9	52,5	55,8	53,2	47,1	46,7	48,9	44,2	46,5
Lager af indkøbte produkter.....	47,4	46,6	39,7	41,6	47,7	36,3	51,9	44,0	50,2	47,4	45,6	44,3
Indkøbspriser.....	46,5	58,8	43,3	71,5	54,1	51,1	57,0	58,5	52,8	46,3	44,1	45,3
Indkøbt mængde.....	60,9	61,2	51,7	49,8	46,0	56,0	50,0	50,5	48,2	49,4	50,7	46,9
Lager af slutprodukter.....	50,0	50,3	47,8	47,3	52,2	33,3	55,2	46,1	51,1	47,6	49,5	43,6